

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

для підготовки до атестації здобувачів вищої освіти –

випускників за освітнім рівнем бакалавр

денної форми навчання

ОП «Право»

галузі знань 08 «Право»

спеціальності 081 «Право»

у 2022-2023 навчальному році

Атестація випускників Освітньої програми «Право» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право відбувається у формі атестаційного екзамену.

Атестаційний екзамен передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та освітньо-професійною програмою.

Атестаційний іспит носить комплексний характер і складається з трьох складових: 1) загальноправова складова атестаційного іспиту, що містить освітні компоненти «Конституційне право України»; «Міжнародне публічне право та право ЄС»; 2) галузева складова атестаційного іспиту, що включає освітні компоненти матеріального права «Цивільне право України»; «Кримінальне право України»; 3) галузева складова атестаційного іспиту, що об'єднує освітні компоненти процесуального права «Цивільне процесуальне право України»; «Кримінальне процесуальне право України».

Атестація здійснюється відкрито і публічно, завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «Бакалавр права».

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

ЗАГАЛЬНОПРАВОВА СКЛАДОВА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО – ПРОВІДНА ГАЛУЗЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття, предмет та методи конституційного права України. Джерела конституційного права: поняття, ознаки, види. Конституційно-правові відносини: поняття, види, склад. Конституційно-правова відповідальність: поняття, особливості, види.

ТЕМА: ОСНОВИ ВЧЕННЯ ПРО КОНСТИТУЦІЮ

Поняття про конституцію, її функції та властивості. Поняття, структура та ознаки конституціоналізму. Форма і структура конституцій, класифікація конституцій. Прийняття та зміна конституцій. Правова охорона Конституції України.

ТЕМА: ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ УКРАЇНИ

Поняття, суть, ознаки та гарантії конституційного ладу України. Поняття та принципи державного ладу України. Механізм та основні функції Української держави. Поняття, сутність, основні принципи та система суспільного ладу України.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Поняття, структура, види та принципи конституційно-правового статусу людини і громадянина. Поняття громадянства і належність до громадянства України. Принципи громадянства України. Порядок набуття та припинення громадянства України. Конституційно-правовий статус іноземців, осіб без громадянства, біженців, осіб які потребують додаткового або тимчасового захисту, закордонних українців та іммігрантів в Україні. Право притулку в Україні.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА, СВОБОДИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Поняття і види конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні. Міжнародні стандарти прав та свобод людини і громадянина та їх співвідношення із національним законодавством. Особисті права та свободи людини і громадянина в Україні. Політичні права і свободи громадян України. Соціальні, економічні та культурні права і свободи людини та громадянина. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні. Механізм реалізації, гарантії та захист прав і свобод людини та громадянина в Україні. Обмеження конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні.

ТЕМА: ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ ДЕМОКРАТІЇ

Поняття, суть та форми безпосередньої демократії. Поняття, соціальні функції та види виборів. Поняття та принципи виборчого права. Поняття та види виборчих систем. Виборчий процес та його етапи. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності, що стосуються процесу виборів. Поняття та види референдумів. Принципи і порядок проведення референдумів.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО – ПРАВОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Державна влада як інститут конституційного права. Конституційні загальні засади організації і здійснення державної влади в Україні. Поняття, система і види органів державної влади.

ТЕМА: ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА В УКРАЇНІ

Загальна теорія і стан парламентаризму. Місце парламентів у системі вищих органів державної влади. Конституційно-правовий статус парламенту України – Верховної Ради України. Конституційний склад і структура Верховної Ради України. Компетенція (функції та повноваження) Верховної Ради України. Основні організаційно-правові форми діяльності Верховної Ради України. Законодавчий процес та інші парламентські процедури. Конституційно-правовий статус народного депутата України.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Загальна характеристика інституту Президента України. Становлення інституту Президента України. Порядок обрання Президента України. Функції і повноваження Президента України. Підстави дострокового припинення повноважень Президента України. Процедура імпічменту Президента України за діючим чинним законодавством.

Конституційний статус Ради національної безпеки та оборони України як координаційного органу при Президенті України. Персональний склад, функції і компетенція Ради національної безпеки і оборони України.

ТЕМА: ВИКОНАВЧА ВЛАДА В УКРАЇНІ

Поняття виконавчої влади та система її органів. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України. Конституційно-правовий статус міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Конституційно-правовий статус центральних органів виконавчої влади з спеціальним статусом. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій на сучасному етапі.

ТЕМА: СУДОВА ВЛАДА ТА ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ

Конституційні принципи правосуддя в Україні після судової реформи 2016 року. Соціальна роль та система судової влади. Порядок формування судових органів. Місцеві регіональні суди. Апеляційні суди. Верховний Суд – найвищий судовий орган в системі судів загальної юрисдикції. Повноваження Великої палати Верховного Суду. Склад та структура Верховного Суду.

Засади здійснення правосуддя в Україні. Участь професійних суддів та присяжних у здійсненні правосуддя. Призначення і обрання суддів.

Конституційно-правовий статус Вищої ради правосуддя.

Конституційно-правовий статус суддів. Порядок призначення і обрання суддів. Підстави і порядок припинення повноважень суддів. Права та обов'язки суддів. Гарантії незалежності суддів. Відповідальність суддів.

Місце, підпорядкування та роль органів прокуратури в системі органів державної влади в Україні. Система прокуратури України. Порядок зайняття посади прокурора та порядок звільнення прокурора посади. Повноваження Генерального прокурора України. Завдання та функції прокуратури України. Засади діяльності прокуратури.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ

Конституційний Суд України та його місце в механізмі державної влади. Склад і порядок формування Конституційного Суду України. Юридичні вимоги до кандидатів на посаду судді Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України. Процедура розгляду справ Конституційним Судом України. Принципи конституційного провадження. Учасники конституційного провадження. Стадії конституційного провадження. Інститут конституційної скарги. Суб'єкти і предмет конституційного подання і конституційного звернення. Акти Конституційного Суду України, їх правова природа і значення для політико-правової теорії та практики.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

Поняття та зміст державно-територіального устрою. Україна – унітарна держава. Ознаки унітарної держави. Територіальна та національно-територіальна автономії. Автономія в унітарній державі. Федеративна і унітарна держава. Конфедерація як форма об'єднання держав.

Територія держави як об'єкт конституційно-правових відносин. Конституційно-правовий статус кордонів держави. Державна територія України (поняття, основні етапи формування, проблема співвідношення державної території з українською етнічною територією).

Адміністративно-територіальний поділ України: становлення, сучасний стан та перспективи реформування.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Місцеве самоврядування як конституційно-правовий інститут: поняття, природа, сутність. Становлення інституту місцевого самоврядування в Україні. Європейська хартія про місцеве самоврядування.

Поняття, система та основні принципи місцевого самоврядування України. Правова, організаційна, матеріальна та фінансова основи місцевого самоврядування.

Місцевий референдум, загальні збори (сходи) громадян за місцем проживання, органи самоорганізації населення та інші форми територіальної самоорганізації громадян.

Сільські, селищні, міські Ради – органи місцевого самоврядування. Конституційно-правовий статус органів місцевого самоврядування (порядок утворення, структура,

компетенція, форми діяльності). Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування.

Депутат місцевої ради. Сільський, селищний та міський голова. Виконавчі комітети сільських, селищних та міських Рад (порядок утворення, структура, повноваження).

Представницькі органи влади в областях і районах, містах Києві та Севастополі. Порядок формування, функціонування та обсяг повноважень.

Гарантії місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

ТЕМА: КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Поняття, об'єкти і принципи національної безпеки. Система забезпечення національної безпеки України. Основні напрями державної політики у сфері національної безпеки України.

Поняття, основи та організація оборони Української держави. Оборона України в системі гарантування її національної безпеки. Збройні Сили України, їх структура. Збройні Сили України як гарант її національної безпеки і оборони.

Рада національної безпеки і оборони України (РНБО): конституційно-правовий статус. Загальний військовий обов'язок, форми його реалізації та законодавче забезпечення.

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО ТА ПРАВО ЄС

ТЕМА: ПОНЯТТЯ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА. СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА. ПРАВОНАСТУПНИЦТВО У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Предмет, об'єкт і суб'єкти міжнародного права. Система і структура сучасного міжнародного права. Галузі, інститути й норми міжнародного права.

Функції міжнародного права. Основні риси сучасного міжнародного права. Співвідношення міжнародного публічного права та національного права.

Поняття суб'єкта міжнародного права та міжнародної правосуб'єктності. Види міжнародної правосуб'єктності. Класифікація суб'єктів міжнародного права.

Міжнародна правосуб'єктність держави. Співвідношення територіального устрою держави та міжнародної правосуб'єктності. Україна як суб'єкт міжнародного права.

Міжнародна правосуб'єктність націй і народів, які борються за незалежність. Державоподібні утворення - суб'єкти міжнародного права. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Індивіди як суб'єкти міжнародного права.

Визнання держав у сучасному міжнародному праві, його юридичне значення. Форми, види, способи визнання. Визнання нових держав та урядів воюючої сторони.

Правонаступництво суб'єктів міжнародного права. Види і підстави правонаступництва. Міжнародно-правове регулювання правонаступництва. Правонаступництво держав щодо міжнародних договорів, державної власності, державних архівів і державних боргів. Правонаступництво України в зв'язку з припиненням існування СРСР.

ТЕМА: НОРМИ ТА ДЖЕРЕЛА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА. ПРИНЦИПИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Поняття та види джерел міжнародного права. Міжнародний договір. Міжнародний звичай. Допоміжні джерела міжнародного права.

Поняття, структура, види норм міжнародного права. Поняття та форми реалізації норм права. Конвенційний, інституційний, нормативний, внутрішньодержавний, організаційно-правовий механізми реалізації норм міжнародного права.

Моністична і дуалістична теорії співвідношення міжнародного і національного (внутрішнього) права. Законодавство України про співвідношення міжнародного й внутрішньодержавного права. Імплементация. Трансформація, рецепція, відсилання.

Поняття і класифікація принципів міжнародного права. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до статуту ООН 1970 р. Заключний акт Ради з безпеки та співробітництва в Європі 1975 р.

Принцип суверенної рівності держав. Принцип незастосування сили або погрози силою. Принцип територіальної цілісності держав. Принцип непорушності (недоторканності) державних кордонів. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів. Принцип невтручання у внутрішні справи. Принцип поваги прав людини. Принцип рівноправності та самовизначення народів і націй. Принцип міжнародного співробітництва. Принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань. Принцип поваги та захисту прав людини. Проблеми реалізації принципів міжнародного права.

ТЕМА: ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Поняття права міжнародних договорів. Поняття міжнародної угоди. Класифікація міжнародних договорів. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969р. Законодавство України про міжнародні договори. Структура міжнародного договору. Стадії укладання міжнародного договору. Ратифікація, прийняття, схвалення, приєднання до договору. Депозитарій. Промульгація договору. Дія та недійсність міжнародного договору. Принцип *pacta sunt servanda*. Термін дії договорів. Пролонгація. Тлумачення міжнародних договорів. Припинення дії міжнародних договорів. Закінчення терміну. Денонсація договору. Перегляд договору. Анулювання договору.

ТЕМА: ТЕРИТОРІЯ ТА НАСЕЛЕННЯ У МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Поняття території у міжнародному праві та їх класифікація. Державна територія. Територія зі змішаним режимом. Міжнародна територія загального користування. Космічний простір. Правові режими Арктики, Антарктики.

Юрисдикція держави над своєю територією. Склад державної території: сухопутна, водна, повітряна території та надра. Правові підстави та способи зміни державної території. Цесія, плебісцит, референдум, ад'юдикація. Неправомірні способи зміни території: анексія, дебелияція. Поняття і види державних кордонів, їх делімітація та демаркація. Державні кордони України.

Поняття населення в міжнародному праві. Інститут громадянства. Види набуття громадянства в міжнародному праві. Спрощена процедура набуття громадянства.

Позбавлення громадянства. Іноземці, правовий статус іноземців. Особи без громадянства, їх правовий статус.

ТЕМА: ДИПЛОМАТИЧНЕ ТА КОНСУЛЬСЬКЕ ПРАВО

Джерела дипломатичного і консульського права. Внутрішньодержавні і закордонні органи зовнішніх зносин. Дипломатичні представництва в іноземних державах. Дипломатичний корпус. Основні функції, привілеї та імунітети дипломатичного представництва. Початок та закінчення місії. Агреман. Вірчі грамоти. Персона non grata.

Консульські представництва та їх види. Інститут консульства. Функції консулів. Консульський апарат. Екзекватура. Представництво держави при міжнародній організації. Торгівельні представництва. Функції торговельних представництв за кордоном. Спеціальні місії.

ТЕМА: МІЖНАРОДНО – ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВ

Поняття міжнародної відповідальності. Міжнародно-правове регулювання міжнародної відповідальності. Поняття міжнародно-правової відповідальності. Статті з міжнародної відповідальності держав (*Draft Articles on State Responsibility*).

Підстави міжнародної відповідальності. Відповідальність за порушення договорів. Відповідальність держави за дії органів та осіб, що діють від імені держави. Обставини, що виключають протиправність діяння. Форми та види відповідальності за міжнародні протиправні діяння. Види правопорушень, за які настає відповідальність в міжнародному праві. Міжнародні військові трибунали. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Колективна відповідальність організацій за міжнародним правом.

ТЕМА: ПРАВО ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ

Міжнародне право в період збройних конфліктів – галузь міжнародного права. Види збройних конфліктів. Принципи міжнародного гуманітарного права. Суб'єкти міжнародного гуманітарного права. «Право Гааги». «Право Женеві». Характеристика чотирьох Женевських Конвенцій та Першого та Другого Додаткових Протоколів до них.

Характеристика міжнародних збройних конфліктів, внутрішніх збройних конфліктів та інтернаціоналізованих збройних конфліктів. Статуси учасників війни. Комбатанти, цивільне населення, військовополонені, поранені. Початок війни і його правові наслідки. Театр війни. Учасники збройних конфліктів. Обмеження засобів і методів ведення війни. Ведення морської війни. Режим воєнного полону. Режим воєнної окупації. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів. Закінчення війни і її міжнародно-правові наслідки. Нейтралітет у війні.

ТЕМА: МІЖНАРОДНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Поняття міжнародного спору. Становлення та розвиток принципу вирішення міжнародних спорів. Конвенція про мирне вирішення спорів 1907 р. Статут ООН. Декларація про принципи міжнародного права 1970 р.

Міжнародна процедура з примирення. Слідчі комісії. Міжнародна судова процедура. Міжнародний Суд ООН. Міжнародний арбітраж (третейський суд). Розв'язання спорів у міжнародних організаціях. Посередницькі ініціативи України у врегулюванні конфліктів.

Міжнародні протиправні діяння, їх класифікація. Міжнародні фінансові злочини. Міжнародний тероризм. Геноцид. Військові злочини. Злочини проти людства. Агресія як міжнародний злочин.

Індивідуальна кримінальна відповідальність та відповідальність держави за вчинення міжнародних злочинів. Міжнародно-правове забезпечення боротьби зі злочинністю. Напрями боротьби зі злочинністю, яка має транснаціональний характер.

Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол). Правова допомога у кримінальних, цивільних, інших справах. Екстрадиція злочинців. Роль України в міжнародних організаціях в напрямку боротьби зі злочинністю. Міжнародно-правова політика боротьби з тероризмом.

ТЕМА: МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ ПРАВО

Поняття, особливості, принципи міжнародного економічного права. Об'єкти і предмет міжнародного економічного права. Джерела міжнародного економічного права. Міжнародні економічні договори.

Суб'єкти міжнародного економічного права. Примусові заходи в міжнародних економічних відносинах. Договірні-правовий та інституційний механізми міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні організації. Головні багатосторонні угоди в галузі міжнародних економічних відносин. ГАТТ/СОР. Світова організація торгівлі. Врегулювання міжнародних економічних спорів. Міжнародні економічні організації в системі ООН.

ТЕМА: МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА. МІЖНАРОДНЕ ПОВІТРЯНЕ ТА КОСМІЧНЕ ПРАВО

Поняття, предмет, об'єкти, джерела міжнародного екологічного права. Принципи міжнародного екологічного права. Конвенція ООН з морського права 1982 р. Віденська конвенція про охорону озонного шару 1985 р. Рамкова конвенція про зміну клімату 1992 р. Всесвітня стратегія охорони природи МСОП 1980 р. «Декларація Ріо» 1992 р. ЛАНДШАФТ. Конвенція про захист фауни та флори в Європі 1979 р.

Міжнародні природоохоронні організації. ЮНЕП. МСОП. Європейське агентство з питань навколишнього середовища, Європейська мережа інформації і спостереження за навколишнім середовищем. Основні напрями і пріоритети міжнародного співробітництва України в екологічній сфері.

Поняття і джерела міжнародного повітряного права. Міжнародні польоти, польоти над державною територією. Правове регулювання міжнародних повітряних сполучень.

Поняття і джерела міжнародного космічного права. Міжнародно-правовий режим космічного простору та небесних тіл. Регламентация діяльності держав з вивчення та використання космічного простору і небесних тіл. Правовий режим космічних об'єктів. Космічні екіпажі. Міжнародні космічні організації.

ТЕМА: МІЖНАРОДНЕ МОРСЬКЕ ПРАВО

Поняття міжнародного морського права, його кодифікація. Внутрішні морські води, їх правовий режим. Територіальні води, прилегла зона, відкрите море. Континентальний шельф, міжнародний район морського дна, виняткова економічна зона.

Міжнародні ріки, протоки і канали. Багатонаціональні, міжнародні, прикордонні ріки. Каботаж. Міжнародно-правовий режим судноплавства. Конвенція ООН з морського права 1982 р.

ТЕМА: ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ

Міжнародне співробітництво з питань захисту прав людини. Статут ООН - міжнародно-правова основа співробітництва держав по загальній повазі і дотриманню прав людини і основних свобод. Міжнародна хартія прав людини: Загальна декларація прав людини 1948 р, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року та протоколи до нього (1966 р. і 1989 р.).

Співпраця в сфері прав людини в рамках діяльності ОБСЄ. Людський вимір ОБСЄ.

Конвенція про політичні права жінок 1952 р. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р. Конвенція про права дитини 1989 р. Захист прав людини в діяльності спеціалізованих установ ООН. Співробітництво держав у боротьбі з масовими і грубими порушеннями прав людини. Конвенція про попередження злочину геноциду і покарання за неї 1948 р. Конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р. Конвенція про припинення злочину апартеїду і покарання за нього 1973 р.

Міжнародний контроль за дотриманням прав людини та основних свобод. Захист прав людини в рамках діяльності Європейського Союзу – Хартія основоположних прав ЄС 2000 р.

ТЕМА: ЄВРОПЕЙСЬКЕ СПІВТОВАРИСТВО ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ. ПРАВОВИЙ СТАТУС ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ЄС

Зародження та розвиток ідеї європейської єдності. Передумови виникнення європейських співтовариств. Європейське співтовариство вугілля і сталі. Римські договори. Заснування ЄЕС і Євроатому. Маастрихтський договір 1992 р., та утворення Європейського Союзу. Обов'язки держав-членів щодо Співтовариства. Примусове здійснення обов'язків держав-членів.

ТЕМА: ОСНОВНІ ПОХІДНІ ТА НЕПИСАНІ ДЖЕРЕЛА ПРАВА ЄС. ДІЯ НОРМ ПРАВА ЄС

Поняття та визначення права Європейського Союзу. Структура права Європейського Союзу. Право Європейського Союзу в системі міжнародного права.

Право Європейського Союзу, внутрішньодержавне (національне право) та міжнародне право: співвідношення та взаємодія. Принципи права Європейського Союзу. Співвідношення права Європейського Союзу з національним правом держав-членів. Пряма дія Права ЄС. Умови верховенства права ЄС. Принципи пропорційності та субсидіарності у праві Європейського Союзу. Юридична сила дії правових норм ЄС. Наслідки верховенства. Відповідальність держав в разі порушення права ЄС.

ТЕМА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Місце Європейського Парламенту в системі органів Європейського співтовариства. Функції та повноваження Європейського парламенту. Структура й організація роботи Європейського парламенту. Голова Європейського парламенту: порядок обрання та повноваження. Склад та порядок формування Бюро Європейського парламенту. Комісії Європейського парламенту.

Статус та повноваження Ради Європейського Союзу. Загальна та спеціальна Рада Європейського Союзу. Посада Голови Ради Європейського Союзу та порядок її заміщення. Комітет постійних представників (КОРЕПЕР). Відповідальність Ради Європейського Союзу.

ТЕМА: ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ. СУДОВІ ОРГАНИ ЄС

Місце Європейської комісії в системі органів Європейського Союзу. Склад, порядок формування та повноваження Європейської Комісії. Правовий статус Голови та членів Європейської комісії. Генеральні директорати та інші структурні підрозділи Європейської Комісії. Політична відповідальність Європейської Комісії.

Організаційно-правова структура судової системи Європейського Союзу. Порядок формування Суду Європейських Співтовариств.

ГАЛУЗЕВА СКЛАДОВА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ (МАТЕРІАЛЬНЕ ПРАВО)

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА: ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА

Цивільне право в системі права України. Предмет цивільного права України. Поняття та види майнових відносин, що регулюються цивільним правом. Характеристика особистих немайнових відносин, що регулюються цивільним правом.

Метод цивільно-правового регулювання. Принципи (засади) цивільного права. Зміст принципів справедливості, добросовісності і розумності в цивільному праві. Принцип свободи договору в цивільному праві України. Принцип неприпустимості свавільного втручання у сферу особистого життя людини.

Загальна характеристика функцій цивільного права. Система цивільного права України.

ТЕМА: ДЖЕРЕЛА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття та система джерел цивільного права України. Поняття і структура цивільного законодавства України. Цивільний кодекс як основне джерело цивільного права. Міжнародні договори, колізійні норми та звичаї як джерела цивільного права.

Дія норм цивільного законодавства в часі. Дія цивільного законодавства в просторі та за колом осіб.

Прогалини у цивільному законодавстві та способи їхнього подолання. Аналогія закону й аналогія права в цивільно-правових відносинах.

Значення судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства.

ТЕМА: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗМІСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Поняття та особливості цивільних правовідносин. Елементи цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин: поняття та види. Об'єкти цивільних правовідносин: поняття та види. Зміст цивільного правовідношення.

Класифікація цивільних правовідносин. Абсолютні та відносні, регулятивні та охоронні, речові та зобов'язальні, майнові та особисті немайнові, корпоративні та виключні правовідносини.

Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Поняття юридичного факту, юридична сукупність та класифікація юридичних фактів.

ТЕМА: ЗАХИСТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ ТА ОХОРОНЮВАНИХ ЗАКОНОМ ІНТЕРЕСІВ

Поняття та зміст суб'єктивного права на захист. Підстави виникнення права на захист. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту.

Система державних органів, які здійснюють захист цивільних прав та інтересів. Захист цивільних прав та інтересів нотаріусом. Захист цивільних прав судом.

Способи захисту цивільних прав та охоронюваних законом інтересів судом.

Самозахист цивільних прав. Заходи оперативного впливу на порушника цивільних прав, їхні основні особливості і види.

ТЕМА: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Поняття, особливості та функції цивільно-правової відповідальності. Форми цивільно-правової відповідальності. Поняття збитків та їх складові. Неустойка та її види, співвідношення неустойки та збитків. Відшкодування моральної шкоди.

Види цивільно-правової відповідальності. Договірна та недоговірна відповідальність. Часткова, солідарна та субсидіарна відповідальність. Відповідальність в порядку регресу. Повна, обмежена та підвищена (кратна) відповідальність.

Підстави й умови цивільно-правової відповідальності. Поняття і склад цивільного правопорушення. Поняття випадку і непереборної сили, їх цивільно-правове значення. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

ТЕМА: ФІЗИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Ім'я, місце проживання, вік та інші ознаки, що індивідуалізують фізичну особу та їх цивільно-правове значення.

Поняття цивільної правосуб'єктності та її складові. Цивільна правоздатність фізичної особи та її зміст. Цивільна правоздатність та суб'єктивні цивільні права.

Поняття цивільної дієздатності фізичної особи та її види. Зміст окремих різновидів цивільної дієздатності. Підстави, порядок та правові наслідки обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної

особи недієздатною. Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Підстави, порядок та правові наслідки оголошення фізичної особи померлою.

Поняття, види і цивільно-правове значення актів цивільного стану.

Цивільна правосуб'єктність фізичної особи-підприємця.

Опіка як інститут цивільного права. Встановлення та припинення опіки. Права та обов'язки опікуна.

Піклування як інститут цивільного права. Встановлення та припинення піклування. Права та обов'язки піклувальника.

ТЕМА: ЮРИДИЧНІ ОСОБИ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Поняття та ознаки юридичної особи. Види (класифікація) юридичних осіб. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права.

Порядок створення, установчі документи та державна реєстрація юридичних осіб. Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність юридичної особи. Органи юридичної особи та їх компетенція. Припинення діяльності юридичної особи. Порядок ліквідації юридичної особи. Поняття та форми реорганізації юридичних осіб.

Загальні положення про господарські товариства: поняття, види, права та обов'язки учасників. Поняття повного товариства та правовий статус його учасників. Поняття командитного товариства та правовий статус його учасників. Поняття та правовий статус товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю.

Поняття та правовий статус акціонерного товариства. Управління акціонерним товариством.

Поняття, юридичні ознаки та порядок створення виробничого кооперативу.

Правове становище непідприємницьких товариств за законодавством України.

Участь держави та територіальних громад у цивільних правовідносинах.

ТЕМА: ОБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Поняття та класифікація об'єктів цивільних прав (правовідносин).

Речі як об'єкти цивільних прав (правовідносин) та їх класифікація. Оборотоzdатність речей. Рухомі і нерухомі речі. Гроші та валютні цінності як об'єкти цивільних правовідносин.

Цінні папери як об'єкти цивільних правовідносин. Цінні папери на пред'явника, ордерні та іменні цінні папери.

Результати робіт і послуги як об'єкти цивільних правовідносин. Результати інтелектуальної, творчої діяльності як об'єкти цивільних правовідносин.

Інформація як об'єкт цивільних прав. Особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.

ТЕМА: ПРАВОЧИНИ

Поняття та види правочинів. Умови дійсності та зміст правочину. Воля і волевиявлення в правочині. Форма правочину, наслідки її недотримання.

Поняття та підстави недійсного правочину. Нікчемні та оспорювані (заперечні) правочини. Правові наслідки недійсності правочину.

Види нікчемних правочинів та їх характеристика. Правочини з недоліками у формуванні волі. Правочини з дефектами у суб'єктному складі. Фіктивні та удавані правочини.

ТЕМА: ПРЕДСТАВНИЦТВО. ДОВІРЕНІСТЬ

Поняття, юридична природа представництва, склад відносин представництва. Підстави виникнення та види представництва.

Представництво за довіреністю. Поняття та види довіреності, форма довіреності та строк її дії. Припинення представництва за довіреністю.

Представництво без повноважень та його цивільно-правові наслідки. Передоручення. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень.

ТЕМА: СТРОКИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ. ПОЗОВНА ДАВНІСТЬ

Поняття та значення строків і термінів у цивільному праві. Види цивільно-правових строків. Строки виникнення та здійснення цивільних прав. Строки виконання цивільно-правових обов'язків. Строки захисту цивільних прав. Обчислення строків у цивільному праві.

Поняття, значення та види позовної давності. Початок перебігу та закінчення позовної давності. Зупинення, переривання та поновлення позовної давності. Правові наслідки спливу позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

ТЕМА: ПОНЯТТЯ, ВИДИ ТА ЗАХИСТ ОСОБИСТИХ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ

Поняття, ознаки та зміст особистих немайнових прав. Види особистих немайнових прав за Цивільним кодексом України.

Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Право на життя як невід'ємне право фізичної особи. Право на медичну допомогу та право на інформацію про стан свого здоров'я. Право на охорону здоров'я та право на таємницю про стан здоров'я.

Зміст та забезпечення права на свободу та права на особисту недоторканість.

Правове регулювання відносин у сфері донорства крові, її компонентів, анатомічних матеріалів людини.

Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Право на ім'я, право на зміну імені та право на використання імені.

Поняття та зміст права на повагу до гідності та честі. Право на захист ділової репутації фізичних та юридичних осіб.

Поняття, зміст і цивільно-правова охорона права фізичної особи на недоторканість житла, право на особисті папери і право на особисте життя та його таємницю. Право на місце проживання та право на свободу пересування.

Особливості здійснення та захисту особистих немайнових прав. Загальні способи захисту особистих немайнових прав. Спеціальні способи захисту особистих немайнових прав. Спростування недостовірної інформації, право відповідь як способи захисту

особистих немайнових прав фізичної особи. Заборона поширення інформації, якою порушуються особисті немайнові права фізичної особи.

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ ТА ІНШІ РЕЧОВІ ПРАВА

Поняття речових прав, їх ознаки та види.

Поняття власності та права власності, їх співвідношення. Право приватної власності. Право комунальної власності. Право державної власності.

Об'єкти, суб'єкти та зміст права власності. Непорушність права власності та тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна.

ТЕМА: НАБУТТЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Поняття та класифікація підстав набуття права власності.

Первинні підстави набуття права власності. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва. Набуття права власності на перероблену річ. Набуття права власності на безхазяйну нерухому річ. Набуття права власності на знахідку та скарб. Набуття права власності на бездоглядну домашню тварину. Набуття права власності за набувальною давністю.

Похідні підстави набуття права власності. Набуття права власності за договором.

Поняття та класифікація підстав припинення права власності. Підстави припинення права власності з волі власника. Відчуження власником належного йому майна як підстава припинення права власності. Відмова власника від права власності.

Припинення права власності особи на майно, яке не може їй належати. Припинення права власності внаслідок знищення майна.

Підстави примусового припинення права власності. Реквізиція та конфіскація як підстави припинення права власності.

ТЕМА: ПРАВО СПІЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття, підстави виникнення та види права спільної власності.

Поняття і зміст права спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Право співвласника розпоряджатися своєю часткою у праві спільної часткової власності. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності.

Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників.

Поняття і зміст права спільної сумісної власності. Здійснення права спільної сумісної власності.

ТЕМА: РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО

Поняття, ознаки та види речових прав на чуже майно. Право обмеженого користування чужим майном (сервітут). Поняття та види сервітутів. Встановлення та припинення сервітутів.

Загальна характеристика права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Загальна характеристика права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій).

ТЕМА: ЗАХИСТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ТА ІНШИХ РЕЧОВИХ ПРАВ

Поняття та класифікація цивільно-правових способів захисту речових прав. Умови та підстави застосування речово-правових і зобов'язально-правових способів захисту речових прав.

Витребування майна з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Добросовісне та недобросовісне володіння річчю, його цивільно-правове значення. Вимога про усунення порушень, не зв'язаних з позбавленням володіння (негаторний позов).

Допоміжні речово-правові засоби захисту права власності.

ТЕМА: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття інтелектуальної діяльності та права інтелектуальної власності. Об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави та момент виникнення прав інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності та здійснення суб'єктивних прав. Строк чинності прав інтелектуальної власності та їх види. Поняття виключного права, його відмінність від речових та інших цивільних прав.

ТЕМА: АВТОРСЬКЕ ПРАВО І СУМІЖНІ ПРАВА

Поняття та джерела авторського права. Види об'єктів, що охороняються авторським правом. Критерії охороноздатності об'єктів авторського права. Суб'єкти авторського права Співавторство та його види. Суб'єкти авторського права на службові твори. Правонаступники та інші суб'єкти авторського права

Зміст суб'єктивного авторського права. Особисті немайнові права автора та строк їх чинності. Майнові права інтелектуальної власності на твір. Строк чинності та правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.

Способи використання твору. Вільне використання твору без згоди автора.

Поняття суміжних прав. Об'єкти і суб'єкти суміжних прав. Зміст суміжних прав виконавця, виробника фонограми, організації ефірного і кабельного мовлення. Строк чинності суміжних прав.

Виникнення суміжних прав. Особисті немайнові права суб'єктів суміжних прав.

Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Строк чинності суміжних майнових прав. Способи використання об'єктів суміжних прав.

Цивільно-правовий захист особистих немайнових і майнових прав суб'єктів авторського та суміжних прав.

ТЕМА: ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ВИНАХІД, КОРИСНУ МОДЕЛЬ ТА ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

Винахід: поняття винаходу та умови надання правової охорони. Об'єкти винаходу. Корисна модель: поняття та умови надання правової охорони. Об'єкти корисної моделі.

Суб'єкти права інтелектуальної власності на винаходи та корисні моделі. Набуття права інтелектуальної власності на винахід та корисну модель. Видача патенту.

Припинення державної реєстрації винаходу (корисної моделі).

Промисловий зразок: поняття й умови надання правової охорони. Суб'єкти права інтелектуальної власності на промислові зразки. Набуття права інтелектуальної власності на промисловий зразок. Суб'єкти права на реєстрацію промислового зразка. Порядок реєстрації промислового зразка. Права та обов'язки суб'єктів прав на промислові зразки.

Припинення державної реєстрації та визнання прав на промисловий зразок недійсними. Захист прав на промисловий зразок.

ТЕМА: ПРАВОВА ОХОРОНА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Загальні положення про засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. Право інтелектуальної власності на комерційне (фірмове) найменування.

Право інтелектуальної власності на торговельну марку. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення. Цивільно-правова відповідальність за незаконне використання знаків для товарів та послуг і географічного зазначення.

ТЕМА: СПАДКОВЕ ПРАВО

Основні поняття спадкового права: спадкування, спадщина та її склад, спадкодавець, спадкоємець. Спадкування та його види.

Час і місце відкриття спадщини, їх правове значення. Право на спадкування, усунення від права на спадкування.

Спадкування права на земельну ділянку, частки у праві спільної сумісної власності, вклад у банку, права на одержання страхових виплат, права на відшкодування збитків, моральної шкоди та інші особливі випадки спадкування.

Поняття та види заповітів, спадкоємці за заповітом. Право на заповіт, його скасування та зміну. Право на обов'язкову частку у спадщині. Загальні вимоги до форми заповіту, посвідчення заповіту.

Зміст заповіту. Особливі заповідальні розпорядження заповідача: заповідальний відказ, покладення на спадкоємців деяких обов'язків, визначення умови отримання спадщини, підпризначення спадкоємця, встановлення сервітуту, призначення виконавця заповіту.

Поняття та правова природа інституту виконання заповіту.

Загальна характеристика спадкування за законом. Черговість спадкування за законом. Порядок закликання до спадкування спадкоємців за законом.

Поняття, строки та способи прийняття спадщини. Спадкова трансмісія. Відмова від прийняття спадщини, її оформлення та правові наслідки. Оформлення права на спадщину. Підстави та наслідки визнання спадкового майна відумерлим.

Поняття, сторони та зміст спадкового договору.

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Поняття та елементи зобов'язання. Суб'єкти зобов'язань. Зобов'язання з множинністю осіб, її види. Зобов'язання за участю третіх осіб. Заміна сторін у зобов'язанні.

Виконання зобов'язань. Принципи виконання зобов'язань. Загальні умови виконання зобов'язання.

Способи забезпечення виконання зобов'язань. Неустойка. Поняття і види неустойки. Завдаток. Порука. Зміст і виконання зобов'язання з договору поруки. Гарантія як спосіб забезпечення виконання зобов'язання. Застава. Види застави. Суб'єкти заставного правовідношення. Предмет застави. Підстави виникнення заставного правовідношення. Зміст заставного правовідношення. Звернення стягнення на заставлене майно. Притримання. Предмет права притримання. Права й обов'язки кредитора і боржника. Довірча власність. Об'єкт довірчої власності. Виникнення довірчої власності. Користування об'єктом довірчої власності. Обов'язкове стягнення на об'єкт довірчої власності. Порядок звернення стягнення на об'єкт довірчої власності. Припинення довірчої власності.

Поняття і підстави припинення зобов'язань.

ТЕМА: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ДОГОВІР

Сутність і значення цивільно-правового договору. Свобода договору. Зміст принципу свободи договору і його обмежень.

Види договорів у цивільному праві. Публічний договір і договір приєднання.

Зміст договору. Істотні умови договору. Інші умови договору.

Укладення договору. Порядок і стадії укладення договору. Оферта. Акцепт. Форма договору. Момент укладення договору.

Порядок та підстави зміни і розірвання договору. Правові наслідки зміни і розірвання договору.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ

Поняття та загальна характеристика договору купівлі-продажу. Предмет договору купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін у зобов'язанні купівлі-продажу.

Договір роздрібною купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін договору роздрібною купівлі-продажу. Особливості захисту прав споживачів за договором роздрібною купівлі-продажу.

Договір поставки товарів. Суб'єкти договору поставки. Форма договору поставки. Предмет договору поставки. Кількість і асортимент товарів. Якість і комплектність товарів. Зміст договору поставки.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРІВ ДАРУВАННЯ, РЕНТИ І ДОВІЧНОГО УТРИМАННЯ

Поняття, види та ознаки договору дарування. Зміст і форма договору дарування. Припинення та розірвання договору дарування.

Договори ренти і довічного утримання. Різновиди договору ренти. Підстави припинення договору ренти. Договір довічного утримання (догляду). Зміст договору довічного утримання (догляду). Припинення договору довічного утримання (догляду).

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРІВ НАЙМУ (ОРЕНДИ), ЛІЗИНГУ І ПОЗИЧКИ

Договір оренди, його основні елементи. Предмет договору найму (оренди). Сторони договору найму (оренди). Строк договору найму (оренди). Права та обов'язки наймача і наймодавця за договором майнового найму (оренди). Обов'язки сторін по утриманню і

ремонту орендованого майна. Орендна плата. Припинення договору майнового найму (оренди).

Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу.

Договір лізингу. Поняття договору лізингу. Зміст договору лізингу. Види лізингу.

Договір безплатного користування майном (позички): поняття та ознаки. Сторони договору позички, їх права та обов'язки.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРІВ НАЙМАННЯ ЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ Й ІНШІ ЖИТЛОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Поняття і види договору найму (оренди) житла. Договори соціального і комерційного найму (оренди) житла.

Об'єкт договору найму (оренди) житла. Сторони договору найму (оренди) житла. Особи, які постійно проживають з наймачем, порядок їх вселення та юридичний статус. Тимчасові мешканці. Права й обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла.

Припинення договору найму (оренди) житла.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРУ ПІДРЯДУ

Договір підряду: поняття, ознаки, види. Предмет договору підряду. Сторони договору підряду. Зміст договору підряду. Права замовника під час виконання роботи. Приймання результату роботи. Кошторис. Відповідальність сторін за неналежне виконання умов договору підряду.

ТЕМА: ДОГОВІР ПОБУТОВОГО ПІДРЯДУ.

Договір будівельного підряду. Поняття і предмет договору будівельного підряду. Сторони договору будівельного підряду. Зміст договору будівельного підряду.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІЗ ДОГОВОРІВ НА РОЗПОРЯДЖЕННЯ МАЙНОВИМИ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття договору на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види договірних зобов'язань на розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

Поняття і елементи ліцензійного договору. Зміст ліцензійного договору. Укладення та припинення ліцензійного договору.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРУ ОПЛАТНОГО НАДАННЯ ПОСЛУГ

Поняття і види договірних зобов'язань по наданню послуг. Поняття договору оплатного надання послуг, його співвідношення з підрядним договором. Предмет і зміст договору оплатного надання послуг. Види договору оплатного надання послуг.

ТЕМА: ТРАНСПОРТНІ Й ЕКСПЕДИЦІЙНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Транспортні зобов'язання, їх поняття і види.

Договір перевезення вантажу, його основні елементи. Сторони договору перевезення вантажу, їх права та обов'язки. Порядок укладення і форма договору перевезення вантажу.

Договір перевезення пасажирів та багажу: поняття та ознаки. Сторони договору перевезення пасажирів і багажу, їхні права та обов'язки.

Відповідальність за порушення транспортних зобов'язань.

Договори транспортної експедиції, їх відмінність від суміжних цивільно-правових договорів. Предмет договору транспортної експедиції. Зміст і виконання договору транспортної експедиції. Відповідальність за порушення договору транспортної експедиції, її підстави і межі.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ

Поняття і предмет договору зберігання. Зміст договору зберігання.

Договір зберігання на товарному складі. Складські документи і права їх власників.

Особливості зберігань в ломбардах, у банківських сейфах, у камерах схову транспортних організацій, у гардеробах і в готелях. Зберігання в порядку секвестру.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З НАДАННЯ ПОСЕРЕДНИЦЬКИХ ПОСЛУГ

Договір доручення. Зміст і виконання договору доручення. Сторони договору доручення, їх права та обов'язки. Припинення договору доручення.

Договір комісії. Відмінність договору комісії від договору доручення. Зміст договору комісії. Виконання і припинення договору комісії. Відповідальність комісонера.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗІ СТРАХУВАННЯ

Поняття і система зобов'язань по страхуванню. Форми і види зобов'язань по страхуванню.

Підстави виникнення зобов'язань по страхуванню. Учасники (суб'єкти) зобов'язання по страхуванню. Страховики. Об'єднання страховиків, товариства взаємного страхування. Страхові агенти і страхові брокери. Страхувальник (полісовласник). Вигодонабувач (бенефіціар) і застрахована особа.

Зміст зобов'язання по страхуванню. Виконання зобов'язань по страхуванню.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРІВ ПОЗИКИ, КРЕДИТУ І ФІНАНСУВАННЯ ПІД УСТУПКУ ГРОШОВОЇ ВИМОГИ

Договір позики. Предмет договору позики. Форма, зміст і виконання договору позики. Відсотки за договором позики. Наслідки порушення позичальником обов'язку по поверненню суми позики.

Кредитний договір, його поняття і співвідношення з договором позики. Сторони кредитного договору. Зміст і виконання кредитного договору.

Договір фінансування під уступку грошової вимоги. Зміст і предмет договору фінансування під уступку грошової вимоги. Виконання договору.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРІВ БАНКІВСЬКОГО РАХУНКА І БАНКІВСЬКОГО ВКЛАДУ. РОЗРАХУНКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Договір банківського рахунку. Укладення і оформлення договору банківського рахунку. Виконання договору банківського рахунку. Правові наслідки порушення договору банківського рахунку. Припинення зобов'язань за договором банківського рахунку.

Договір банківського вкладу та види банківських вкладів. Сторони та предмет договору банківського вкладу. Правові наслідки порушення договору банківського вкладу.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ДОГОВОРУ ПРОСТОГО ТОВАРИСТВА

Поняття договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Учасники договору простого товариства. Внески учасників договору. Правовий режим загального майна товаришів. Ведення загальних справ товариства. Відповідальність товаришів по загальних зобов'язаннях.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ОДНОСТОРОННІХ ПРАВОЧИНІВ І З ДІЙ У ЧУЖОМУ ІНТЕРЕСІ

Зобов'язання з публічної обіцянки винагороди. Поняття, підстави виникнення та зміст зобов'язань з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Особливості зобов'язання з публічної обіцянки винагороди за результатами конкурсу.

Поняття і види дій у чужому інтересі. Умови виникнення зобов'язань з дій у чужому інтересі. Правові наслідки здійснення дій по запобіганню небезпеки (рятуванню) чужого майна.

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ УНАСЛІДОК ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ

Поняття і юридична природа зобов'язань, що виникають унаслідок заподіяння шкоди (деліктних зобов'язань). Підстава й умови виникнення деліктних зобов'язань. Принцип генерального делікту.

Поняття моральної шкоди та випадки її компенсації.

Відшкодування шкоди, завданої фізичній, юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів публічної влади чи посадових осіб при виконанні ними своїх обов'язків. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої малолітньою та неповнолітньою особами, недієздатною фізичною особою та фізичною особою, дієздатність якої обмежена. Особливості відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

ТЕМА: ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ ВНАСЛІДОК БЕЗПІДСТАВНОГО ЗБАГАЧЕННЯ

Поняття зобов'язання, що виникає внаслідок безпідставного збагачення (кондикційного зобов'язання). Умови виникнення зобов'язань з безпідставного збагачення. Зміст зобов'язання з безпідставного збагачення. Безпідставне збагачення, яке не підлягає поверненню.

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, особливості, співвідношення з іншими галузями. Принципи кримінального права України (загальні, міжгалузеві, галузеві). Джерела кримінального права.

Чинність закону України про кримінальну відповідальність у часі: поняття, основні принципи. Зворотна дія закону України про кримінальну відповідальність у часі. Чинність закону України про кримінальну відповідальність у просторі та за колом осіб: поняття та основні принципи (територіальний, громадянства, реальний, універсальний). Місце вчинення кримінального правопорушення.

ТЕМА: ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ ТА ВИДИ (ЗА СТУПЕНЕМ ТЯЖКОСТІ) КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ УКРАЇНИ. ОБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Кримінальне правопорушення: поняття, ознаки та види. Поняття кримінального проступку та його ознаки. Поняття злочину та його ознаки. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття, ознаки та види. Поняття, ознаки та основні різновиди потерпілого від кримінального правопорушення. Поняття та ознаки предмета кримінального правопорушення. Безпредметні кримінальні правопорушення.

ТЕМА: ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Поняття та ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення та їх юридичне значення.

Суспільно небезпечне діяння. Поняття та форми суспільно небезпечного діяння. Дія як активна форма суспільно небезпечного діяння. Бездіяльність як пасивна форма суспільно небезпечного діяння. Поняття суспільно небезпечних наслідків. Види суспільно небезпечних наслідків за КК України. Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Поняття причинного зв'язку. Час, місце, обстановка, знаряддя, засоби, спосіб вчинення кримінального правопорушення та їх кримінально-правове значення.

ТЕМА: СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Поняття, ознаки та види суб'єкта кримінального правопорушення. Вік, із якого може наставати кримінальна відповідальність. Особливості встановлення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність.

Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Поняття та критерії осудності. Поняття, критерії, юридичне значення неосудності. Поняття, критерії, юридичне значення обмеженої осудності.

Вчинення кримінального правопорушення у стані сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції

ТЕМА: СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Поняття та ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Вина та її форми. Прямий умисел. Непрямий умисел. Визначений та невизначений умисел. Кримінально протиправна самовпевненість. Кримінально протиправна недбалість. Казус (випадок): поняття, значення, відмінність від кримінально протиправної недбалості.

Складна (подвійна, змішана) вина. Особливості змісту складної (подвійної, змішаної) вини у складах кримінальних правопорушень, передбачених КК України.

Факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив вчинення. Мета вчинення. Емоційний стан особи.

Помилка та її юридичне значення.

ТЕМА: СТАДІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Поняття, ознаки та види стадій кримінального правопорушення за КК України. Особливості визначення моменту закінчення окремих складів кримінального правопорушення.

Відмінність готування від виявлення наміру вчинити кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення.

Замах на кримінальне правопорушення. Відмінність замаху від готування до кримінального правопорушення. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.

Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.

ТЕМА: СПІВУЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ ЗА КК УКРАЇНИ

Поняття та ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні за КК України.

Види співучасників кримінального правопорушення за КК України (виконавець (співвиконавець), організатор, підбурювач, пособник).

Вчинення кримінального правопорушення групою осіб. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб за попередньою змовою. Вчинення кримінального правопорушення організованою групою. Вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією.

Підстава (підстави) та межі кримінальної відповідальності співучасників кримінального правопорушення.

ТЕМА: МНОЖИННІСТЬ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Поняття та юридичні ознаки множинності кримінальних правопорушень.

Одиничне кримінальне правопорушення як елемент множинності кримінальних правопорушень. Поняття та основні різновиди одиничних кримінальних правопорушень. Продовжуване кримінальне правопорушення. Триваюче кримінальне правопорушення. Складне (складене) кримінальне правопорушення.

Поняття, ознаки та види сукупності кримінальних правопорушень. Особливості кваліфікації сукупності кримінальних правопорушень.

Поняття, ознаки та види повторності кримінальних правопорушень за КК України. Поняття, ознаки та види рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. Особливості кваліфікації рецидиву кримінальних правопорушень.

ТЕМА: ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ КРИМІНАЛЬНУ ПРОТИПРАВНІСТЬ ДІЯННЯ

Поняття та систематизація обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння в теорії кримінального права.

Необхідна оборона. Уявна оборона. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи або злочинної організації.

ТЕМА: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності за діяння, що містять ознаки корупційних кримінальних правопорушень. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку зі зміною обстановки. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх.

ТЕМА: ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВИДИ

Поняття та ознаки покарання за КК України. Мета (цілі) покарання за КК України. Співвідношення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру.

Система видів покарань. Види покарань, передбачені КК України. Види та особливості покарань, які можуть призначатись неповнолітнім. Основні та додаткові покарання. Загальні засади призначення покарання, передбачені КК України. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання.

Спеціальні засади (правила) призначення покарання за КК України.

ТЕМА: ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ

Поняття та ознаки звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання у зв'язку зі втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Звільнення від відбування покарання на підставі закону про амністію. Звільнення від відбування покарання на підставі указу про помилування. Особливості звільнення від покарання та його відбування, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

ТЕМА: СУДИМІСТЬ

Поняття та ознаки судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості в правовій системі України. Особи, які відповідно до КК України визнаються

такими, що не мають судимості. Погашення судимості за КК України. Зняття судимості за КК України. Особливості погашення та зняття судимості, передбачені КК України щодо неповнолітніх.

ТЕМА: ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: різновиди злочину, особливості окремих форм.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину.

Державна зрада: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Колабораційна діяльність: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Диверсія: загальні ознаки складу злочину, особливості окремих форм.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань: питання кваліфікації.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСОБИ

Кримінальні правопорушення проти життя особи. Поняття та види вбивства за КК України. Кваліфіковані види умисного вбивства: зміст окремих обтяжуючих обставин, особливості кваліфікації. Привілейовані види умисного вбивства. Доведення до самогубства.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи. Поняття і види тілесних ушкоджень. Умисне тяжке тілесне ушкодження: особливості кваліфікації. Співвідношення катування, умисного заподіяння тілесних ушкоджень та нанесення побоїв. Домашнє насильство: особливості кваліфікації, співвідношення з іншими кримінальними правопорушеннями проти здоров'я особи. Розмежування складів кримінальних правопорушень – залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи. Захоплення заручників: особливості кваліфікації, співвідношення з незаконним позбавленням волі або викраденням людини. Торгівля людьми: характеристика форм об'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. Згвалтування: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Сексуальне насильство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Примушування до вступу в статевий зв'язок: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії референдуму чи діяльності офіційного спостерігача: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Порушення недоторканності житла: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Грубе порушення законодавства про працю: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Корисливі посягання на власність. Момент визнання кримінального правопорушення закінченим у складах окремих корисливих посягань на власність. Крадіжка: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Грабїж: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Розбій: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Вимагання: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Шахрайство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Привласнення, розтрата та заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки «повторно», «проникнення в житло, інше приміщення чи сховище»: особливості кримінально-правового змісту у складах окремих корисливих посягань на власність.

Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження чужого майна: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень, особливості спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності. Бандитизм: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Терористичний акт: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, пов'язані з порушенням встановленого порядку обігу зброї, боєприпасів, вибухових пристроїв, вибухових речовин: об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінальних правопорушень. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Незаконне заволодіння транспортним засобом: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ

Масові заворушення: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Хуліганство: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення. Відмінність хуліганства, вчиненого групою осіб, від групового порушення громадського порядку. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, їх місце у складах відповідних кримінальних правопорушень.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

Погроза або насильство щодо журналіста: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації: ознаки основного і кваліфікованих складів кримінального правопорушення.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінальних правопорушень.

ТЕМА: КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ

Поняття неправомірної вигоди у складах кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Зловживання владою або службовим становищем: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення. Відмінність форм «зловживання повноваженнями» та «зловживання владою або службовим становищем».

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення.

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі: об'єктивні та суб'єктивні ознаки складів кримінального правопорушення..

ГАЛУЗЕВА СКЛАДОВА АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ (ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО)

КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Поняття, сутність та значення кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Система стадій кримінального процесу. Кримінально-процесуальна форма: поняття, сутність та значення. Поняття та види кримінально-процесуальних функцій. Поняття та сутність кримінально-процесуальних правовідносин. Кримінально-процесуальні гарантії: поняття та система. Поняття та види процесуальних актів. Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи. Джерела кримінального процесуального права України. Дія кримінального процесуального закону в просторі та за колом осіб. Чинність кримінального процесуального закону в часі.

ТЕМА: ЗАСАДИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, значення та система засад кримінального провадження. Відповідність змісту та форми кримінального провадження за відсутності підозрюваного або обвинуваченого (in absentia) і кримінального провадження в умовах воєнного стану загальним засадам кримінального провадження.

Верховенство права та законність у кримінальному процесі. Рівність перед законом і судом та повага до людської гідності під час кримінального провадження. Зміст і

значення засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканність права власності.

Недоторканність житла чи іншого володіння особи, таємниця спілкування та невтручання у приватне життя у кримінальному провадженні. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень як засада кримінального провадження. Засада змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів у кримінальному процесі. Засада забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Зміст засади диспозитивності у кримінальному процесі. Засада гласності і відкритості судового провадження та повне фіксування технічними засобами судового засідання і процесуальних дій.

Зміст і значення засади розумних строків у кримінальному процесі. Засада мови, якою здійснюється кримінальне провадження. Зміст і значення презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному процесі. Зміст і значення забезпечення права на захист. Публічність як засада кримінального провадження. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення.

ТЕМА: СУБ'ЄКТИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження, сторони кримінального провадження. Суд (суддя), слідчий суддя, присяжний як суб'єкти кримінальної процесуальної діяльності. Прокурор та його повноваження у кримінальному процесі. Слідчий, дізнавач, керівник органу досудового розслідування, керівник органу дізнання та їх повноваження. Оперативні підрозділи як суб'єкти кримінального провадження.

Підозрюваний, обвинувачений, їх процесуальне становище. Особа, стосовно якої зібрано достатньо доказів для повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, але не повідомлено про підозру у зв'язку з її смертю. Особа, стосовно якої уповноваженим органом прийнято рішення про обмін як військовополоненого.

Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус. Правове становище цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників у кримінальному процесі. Третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт. Інша особа, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування. Особа, стосовно якої розглядається питання про видачу в іноземну державу (екстрадицію). Законний представник у кримінальному процесі. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.

Свідок у кримінальному процесі, його права, обов'язки та відповідальність. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі, їх роль, повноваження та відмінність у процесуальному становищі. Заставадавець, перекладач, заявник, у тому числі, викривач та понятий як учасники кримінального процесу. Представник персоналу органу пробації, секретар судового засідання, судовий розпорядник.

Відводи учасників кримінального провадження.

ТЕМА: ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ. КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ДОКАЗІВ

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування. Поняття і класифікація доказів. Процесуальні джерела доказів. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Предмет та межі кримінального процесуального доказування. Суб'єкти доказування. Способи збирання доказів у кримінальному провадженні. Перевірка доказів. Шляхи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Оцінка доказів як один з елементів процесу доказування. Умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.

Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Речові докази: поняття та види. Документи як джерело доказів. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

ТЕМА: ФІКСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ. ПРОЦЕСУАЛЬНІ РІШЕННЯ. ПОВІДОМЛЕННЯ. ПРОЦЕСУАЛЬНІ СТРОКИ І ВИТРАТИ

Фіксування кримінального провадження і його форми. Застосування технічних засобів фіксування кримінального провадження. Поняття і форми процесуальних рішень. Повідомлення у кримінальному провадженні. Поняття, види та значення процесуальних строків у кримінальному провадженні. Порядок обчислення, продовження та поновлення процесуальних строків. Поняття та види процесуальних витрат. Характеристика окремих видів процесуальних витрат.

ТЕМА: ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Способи відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні. Поняття та види шкоди, яка підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок пред'явлення та вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю. Виплата винагороди викривачу.

ТЕМА: ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик слідчим, дізнавачем, прокурором, судовий виклик і привід. Накладення грошового стягнення. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Відсторонення від посади. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя. Тимчасовий доступ до речей і документів. Тимчасове вилучення майна. Арешт майна. Затримання особи: види та порядок застосування, момент та строки затримання.

ТЕМА: ЗАПОБІЖНІ ЗАХОДИ

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Запобіжні заходи: поняття та види. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Загальний порядок застосування запобіжних заходів. Зміна чи скасування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання та особиста порука. Застава як запобіжний захід.

Домашній арешт: підстави та порядок застосування. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання особи під вартою.

ТЕМА: ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ

Поняття, значення, завдання та форми досудового розслідування. Початок та місце проведення досудового розслідування. Підслідність: поняття та види.

Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Строки досудового розслідування. Продовження строку досудового розслідування. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.

ТЕМА: СЛІДЧІ ДІЇ

Поняття, суть та значення слідчих (розшукових) дій. Види та класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх оформлення. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення допиту. Особливості проведення одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб та допиту слідчим суддею під час досудового розслідування. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення пред'явлення для впізнання. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення обшуку. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення огляду.

Експертиза трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Поняття та процесуальний порядок проведення освідування. Слідчий експеримент: поняття, порядок проведення та процесуальне оформлення. Експертиза у кримінальному провадженні: підстави проведення та порядок залучення експерта. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису.

Проведення слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції. Проведення слідчих (розшукових) дій за участю малолітньої або неповнолітньої особи. Поняття, види, порядок проведення та процесуальне оформлення негласних слідчих (розшукових) дій. Втручання у приватне спілкування.

ТЕМА: ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ

Поняття та значення повідомлення особі про підозру. Підстави та процесуальний порядок повідомлення особі про підозру. Зміст та форма письмового повідомлення про підозру. Підстави і процесуальний порядок зміни повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

ТЕМА: ЗУПИНЕННЯ ТА ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО СЛІДСТВА

Підстави і процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження та провадження щодо

юридичної особи. Відкриття матеріалів іншій стороні. Звільнення особи від кримінальної відповідальності. Звернення до суду з обвинувальним актом. Звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів виховного характеру. Звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру.

ТЕМА: ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ ЧИ БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Поняття і сутність оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування. Порядок оскарження ухвал слідчого судді.

Порядок оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора.

ТЕМА: ПІДСУДНІСТЬ ТА ПІДГОТОВЧЕ СУДОВЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття та види підсудності у кримінальному провадженні. Поняття, суть і значення підготовчого судового провадження. Строки і порядок підготовчого судового провадження. Рішення, що можуть бути прийняті у підготовчому судовому засіданні.

ТЕМА: СУДОВИЙ РОЗГЛЯД

Поняття, суть, значення та завдання стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду та їх характеристика. Межі судового розгляду.

Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних. Судовий розгляд та його етапи. Судові рішення: види, вимоги до форми та змісту, порядок ухвалення, проголошення. Поняття, значення, види, структура та зміст вироку. Ухвала суду, її зміст.

ТЕМА: ПРОВАДЖЕННЯ З ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Види проваджень з перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Поняття, завдання та основні риси апеляційного провадження. Суб'єкти, порядок і строки апеляційного оскарження. Провадження в суді апеляційної інстанції. Рішення суду за результатами розгляду апеляції. Суть, завдання і значення касаційного провадження. Строки, суб'єкти та порядок касаційного оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Провадження в суді касаційної інстанції. Рішення суду касаційної інстанції. Підстави, порядок, передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

ТЕМА: ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

ТЕМА: ОСОБЛИВИ ПОРЯДКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, сутність та види особливих порядків кримінального провадження. Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Загальні правила кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

ТЕМА: МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, сутність і загальні засади міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Особливості кримінального провадження у порядку перейняття. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб.

ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття, предмет, метод і система цивільного процесуального права. Джерела правового регулювання цивільних процесуальних правовідносин. Дія норм в часі, просторі і за колом осіб. Поняття цивільного судочинства та його види. Стадії цивільного процесу.

ТЕМА: ПРИНЦИПИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Поняття принципів цивільного процесуального права, їх значення та особливості взаємодії. Принципи цивільного процесуального права, які закріплені у Конституції України. Принципи цивільного процесуального права, які закріплені у галузевому законодавстві про цивільне судочинство.

ТЕМА: ЦИВІЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВОВІДНОСИНИ

Поняття та елементи цивільних процесуальних правовідносин. Цивільна процесуальна правоздатність і дієздатність.

ТЕМА: ЦИВІЛЬНА ЮРИСДИКЦІЯ

Поняття цивільної юрисдикції. Види цивільної юрисдикції. Територіальна цивільна юрисдикція: види та їх характеристика.

ТЕМА: УЧАСНИКИ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Сторони у цивільному процесі: поняття та загальна характеристика. Процесуальне становище сторін. Зловживання суб'єктивними процесуальними правами. Процесуальна співучасть: види, підстави виникнення та правові наслідки. Заміна неналежного відповідача. Процесуальне правонаступництво. Поняття та процесуально-правова характеристика інституту третіх осіб у цивільному процесі. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.

Судове представництво: поняття, види та правові наслідки. Підстави та форми участі у цивільному процесі органів та посадових осіб, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб. Інші учасники цивільного процесу : перекладач, свідки, експерт, спеціаліст, експерт з питань права, судовий розпорядник, секретар судового засідання.

ТЕМА: СТРОКИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ. СУДОВІ ВИТРАТИ. СУДОВІ ВИКЛИКИ І ПОВІДОМЛЕННЯ. ЗАХОДИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ

Строки у цивільному судочинстві: поняття, види та їх обчислення. Інститут судових витрат: процесуально-правова сутність та значення. Види судових витрат та їх характеристика: судовий збір; витрати, які пов'язані з розглядом цивільної справи. Інститут судових викликів та повідомлень у цивільному судочинстві: поняття та процесуально-правова характеристика. Заходи процесуального примусу : поняття, процесуально-правова сутність та види.

ТЕМА: ДОКАЗУВАННЯ ТА ДОКАЗИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Предмет доказування у цивільних справах. Тягар доказування. Законні презумпції. Факти, що не підлягають доказуванню: загальновідомі факти, факти, які визнані сторонами, преюдиційні факти. Поняття доказів та їх види. Належність, допустимість, достатність та достовірність доказів. Засоби процесуального доказування та їх види. Забезпечення доказів у цивільному судочинстві : поняття та способи.

ТЕМА: ПОЗОВ

Поняття позову та його елементи. Види позовів та їх характеристика. Передумови права на пред'явлення позову. Умови реалізації права на позов. Забезпечення позову. Зустрічне забезпечення.

ТЕМА: ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ПОЗОВУ. ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ

Порядок пред'явлення позову до суду. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви. Відмова у відкритті провадження у справі. Зустрічний позов. Відзив на позов : поняття та види. Об'єднання та роз'єднання позовів.

ТЕМА: ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ

Підготовка справи до судового розгляду як самостійна стадія цивільного процесу: поняття та процесуально-правова сутність. Підготовче судове засідання як процесуальна

форма підготовки справи до судового розгляду (завдання, порядок проведення, питання, які вирішуються в підготовчому судовому засіданні). Судові рішення в підготовчому засіданні. Врегулювання спору за участі судді.

ТЕМА: ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ У СУДІ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

Складові частини судових засідань та їх характеристика. Відкладення розгляду цивільної справи та оголошення судом перерви. Зупинення провадження у справі. Закриття провадження у справі без винесення судом рішення по суті спору. Фіксування цивільного процесу

ТЕМА: ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ У ПОРЯДКУ СПРОЩЕНОГО ПОЗОВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття та юридична природа спрощеного позовного провадження. Справи, розгляд яких є можливим в порядку спрощеного позовного провадження. Порядок розгляду справ у порядку спрощеного позовного провадження та прийняття судових рішень за наслідками їх розгляду.

ТЕМА: СУДОВІ РІШЕННЯ

Поняття та процесуально-правова сутність судових рішень у цивільному процесі. Форми судових рішень та їх правова характеристика. Вимоги, яким мають відповідати судові рішення. Законна сила судових рішень. Недоліки судових рішень та способи їх виправлень.

ТЕМА: ЗАОЧНИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНОЇ СПРАВИ

Поняття та процесуально-правова сутність заочного розгляду цивільних справ. Умови допустимості заочного розгляду справи, їх процесуально-правова характеристика. Особливості заочного розгляду справи та ухвалення заочного рішення. Перегляд та оскарження заочного рішення.

ТЕМА: НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Наказне провадження: поняття та процесуально-правова сутність. Вимоги, щодо яких може бути виданий судовий наказ. Судовий наказ: поняття та процесуально-правова природа. Скасування судового наказу.

ТЕМА: ОКРЕМЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Окреме провадження як стадія цивільного процесу. Учасники цивільних справ, які розглядаються у порядку окремого провадження та їх процесуально-правове становище. Процесуальний порядок розгляду справ окремого провадження

ТЕМА: АПЕЛЯЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, ознаки та суть апеляційного провадження. Право апеляційного оскарження: суб'єктивні, об'єктивні та формальні передумови його реалізації. Відкриття апеляційного провадження. Процесуальна форма розгляду справи судом апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції.

ТЕМА: КАСАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Поняття, ознаки та суть касаційного провадження. Право касаційного оскарження: суб'єктивні, об'єктивні та формальні передумови його реалізації. Відкриття касаційного провадження. Процесуальна форма розгляду справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції.

ТЕМА: ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ НОВОВІЯВЛЕНИМИ ТА ВИНЯТКОВИМИ ОБСТАВИНАМИ

Сутність та значення перегляду судових рішень у зв'язку із нововиявленими та винятковими обставинами як самостійної стадії цивільного процесу.

ТЕМА: ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ

Поняття і сутність виконавчого провадження. Учасники виконавчого провадження. Порядок виконання судових рішень. Відстрочення та розстрочення виконання судових рішень. Зміна порядку та способу їх виконання. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

ТЕМА: ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ, МІЖНАРОДНИХ КОМЕРЦІЙНИХ АРБІТРАЖІВ В УКРАЇНІ.

ТЕМА: НАДАННЯ ДОЗВОЛУ НА ПРИМУСОВЕ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДІВ

Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Провадження у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів.

ТЕМА: ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ЗА УЧАСТЮ ІНОЗЕМНИХ ОСІБ

Процесуальне становище іноземців у цивільному процесі. Підсудність судам загальної юрисдикції цивільних справ з іноземним елементом. Судове представництво іноземців в судах загальної юрисдикції України. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.